

Özet

Plastik poşetlerin satışı, ücretlendirilmesi, beyanı, izlenmesi, kontrolü ve denetimi hususlarını içeren "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesinde yayımlanmıştır.

Ücretlendirmeye tabi plastik poşetlerle ilgili geri kazanım katılım payının beyanına ilişkin bildirim sistemi de tamamlanmış, buna ilişkin açıklamalar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesinde yapılmıştır.

1. 7153 Sayılı Kanun'la Yapılan Düzenleme

10.12.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7153 sayılı Kanun'la 2872 sayılı Çevre Kanunu'na eklenen

- Ek madde 13 ile plastik poşetlerin satış noktalarında tüketiciye ücret karşılığı verilmesi, uygulanacak taban ücretin 25 kuruştan az olmamak üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığında oluşturulacak bir komisyon aracılığı ile belirlenmesi ve her yıl için güncellenmesi,
- Ek madde 11 ile Kanun'a ekli listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarının, listede belirtilen tutarda **geri kazanım katılım payı** ödemeleri öngörülmüştür.
Düzenlemeye göre;
- Katılım payları ürünün piyasaya sürüldüğü tarihi takip eden ayın onbeşine kadar beyan edilecek ve beyanı izleyen ikinci ayın son gününe kadar ödenecek,
- Beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti durumunda, beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılma payının bir ay içinde ödenmesi gerektiği ilgiliye tebliğ edilecek,
- Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılma payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı oranında faiz uygulanacaktır.

2. Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

7153 sayılı Kanun'la 2872 sayılı Kanun'a eklenen ek madde 11 ve ek madde 13 kapsamında, plastik poşetlerin satışı, ücretlendirilmesi, beyanı, izlenmesi, kontrolü ve denetimi hususlarını içeren "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesinde yayımlanmıştır.

Söz konusu Esaslara göre;

- Satış noktaları, plastik poşetleri asgari 25 kuruş olmak üzere ücret karşılığı vermekle ve tahsil ettikleri ücretleri satış belgelerinde adet bazlı göstermekle,
- Bilgi sistemine (plastik poşetlere ilişkin beyan ve bildirimlerin yapılacağı Bakanlıkça belirlenen çevrimiçi programlar) kayıt olmak ve gerekli beyanları bilgi ve belgeleri ile birlikte bu sisteme yüklemekle,
- Plastik poşetlerin satışının gerçekleştiği aya ait beyanı, izleyen ayın biri ile onbeşi arasında Bilgi Sistemi üzerinden yapmakla,
- Beyan edilen geri kazanım payını, beyan dönemini izleyen ikinci ayın son gününe kadar Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarmakla,

yükümlüdür.

3. Geri Kazanım Katılım Payının Beyan ve Ödenmesi

Geri kazanım katılım payının beyanı internet üzerinden Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanan bildirim sistemi kullanılarak yapılacaktır.

Bildirim sistemi Bakanlıkça hazırlanmış ve uygulamaya girdiği duyurulmuştur.

Bildirim sistemine, e-Devlet üzerinden veya interaktif vergi dairesi üzerinden giriş yapmak ve beyanda bulunmak mümkündür.

İnteraktif vergi dairesi üzerinden giriş yaparak beyanname verecek olanlar, interaktif vergi dairesi sistemine girdiklerinde karşlarına gelen ekranda sol menüden “Poşet Beyannamesi” seçeneğini tıklayarak beyanname verilmesine yönelik hizmete erişebilirler. Sistem bu aşamada beyan sahibini Çevre ve Şehircilik Bakanlığının sitesine ve ilgili sisteme yönlendirmektedir.

Her iki yöntemde beyanname verilmesine ilişkin iki ayrı kılavuz Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesine konmuş olup, aşağıda verilen linklere tıklayarak bu kılavuzlara ulaşabilirsiniz.

4. Geri Kazanım Katılım Payının Hesaplanması

7153 sayılı Kanun’la 2872 sayılı Kanun’a eklenen ek madde 11’de, Kanun’a ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edileceği hükme bağlanmıştır. Söz konusu listede plastik poşetler için geri kazanım katılım payı tutarı 15 kuruş/adet olarak belirlenmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar’ın 5. maddesinin yedinci fıkrasında, satışa tabi plastik poşetlerin birim satış bedelinin, plastik poşetin zorunlu giderlerinin (poşet maliyeti, vergiler ve Kanununun ekli (1) sayılı listesinde belirtilen geri kazanım katılım payının toplamı) üzerinde olması halinde, aradaki farkın gelir kabul edileceği ve Kanun’un 18. maddesinin ikinci fıkrası gereği plastik poşetlerin satışından elde edilen gelirin Bakanlık Merkez saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılacağı belirtilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesinde yer alan sık sorulan sorular bölümünde, hesaplamanın nasıl yapılacağına ilişkin açıklama ve örneklere yer verilmiştir.

Burada yapılan açıklamalara göre pay, sadece poşet bedelinin 25 kuruş, buna ilişkin zorunlu giderlerin de 10 kuruştan fazla olduğu durumda 15 kuruş/adet olmaktadır. Poşet ücretinin 25 kuruş, zorunlu giderlerin 10 kuruştan daha az olduğu, örneğin 8

kuruş durumda, pay tutarı 17 kuruş/adet olmaktadır. Poşet bedelinin 25 kuruştan daha yüksek olduğu durumlarda da poşet ücreti ile zorunlu gider toplamı arasındaki fark pay olarak ödenecektir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesinde sık sorulan sorular bölümündeki hesaplama ve açıklama aşağıya çerçeve içinde aynen alınmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5. maddesinin yedinci fıkrasında yer alan açıklamanın ve Bakanlığın internet sitesinde sık sorulan sorular bölümünde yer alan hesaplama yönteminin Kanun'a uygunluğu tartışmaya açıktır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının internet sitesinde yer alan sık sorulan sorular bölümüne aşağıda verilen link yardımıyla ulaşabilirsiniz.

Plastik poşetleri 25 kuruştan fazla fiyata satan satış noktaları için uygulama nasıl işleyecek?

Plastik poşetlerin ücretlendirilmesinde belirlenen taban ücret 25 kuruş olup, satışların bu fiyattan yapılması esastır.

Ancak, Bakanlığımızca plastik poşetlerin ücretlendirilmesine yönelik olarak belirlenmiş bir tavan ücret sınırı bulunmamaktadır. Bakanlığımızca belirlenen taban ücret (25 Kuruş) üzerinde uygulanan/uygulanacak olan meblağlar Satış Noktalarının kendi kararına bağlıdır.

Satış Noktaları tarafından Plastik poşetlere uygulanan 25 kuruşluk ücretin 15 kuruşu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırılmakla birlikte kalan 10 kuruşunda plastik poşete ilişkin zorunlu giderlerden (maliyet, vergi vb) fazla olan kısmının da Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin usul ve Esasların 5 inci maddesi yedinci fıkrası gereği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırılması gerekmektedir.

Bu çerçevede, plastik poşetleri 25 kuruştan fazla fiyata satan satış noktaları tarafından plastik poşete ilişkin zorunlu giderler haricinde kalan kısmın tamamı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırılacaktır.

Örnek Durum-1

Satış belgesinde 1 adet Plastik poşet için 25 kuruş yansıtan ve bu plastik poşet için zorunlu giderler toplamının 8 kuruş olduğunu belgeleyen satış noktası tarafından Bakanlık hesabına aktarılacak ücrete ilişkin örnek hesaplama;

Tahsilat: 25 Kuruş

Zorunlu Gider: 8 Kuruş

Geri Kazanım Katılım Payı: 15 Kuruş

Elde edilen Ek Gelir: 2 kuruş

şeklinde olacak ve 15 Kuruşluk geri kazanım katılım payı 2 Kuruşluk ek gelir ile birlikte 17 kuruş olarak Bakanlık hesabına aktarılacaktır.

Örnek Durum-2

Satış belgesinde 1 adet Plastik Poşet için 1 Lira (100 Kuruş) yansıtan ve bu plastik poşet için zorunlu giderler toplamının 10 kuruş olduğunu belgeleyen satış noktası tarafından Bakanlık hesabına aktarılacak ücrete ilişkin örnek hesaplama;

Tahsilat:1 Lira (100 Kuruş)

Zorunlu Gider: 10 Kuruş

Geri Kazanım Katılım Payı: 15 Kuruş

Elde edilen Ek Gelir: 75 kuruş

Şeklinde olacak ve 15 Kuruşluk geri kazanım katılım payı 75 Kuruşluk ek gelir ile birlikte 90 kuruş olarak Bakanlık hesabına aktarılacaktır.

Ücretlendirme işlemlerinde Yukarıda örnekleri ile açıklanan durumlara aykırı harekete edenler hakkında Bakanlığımızca idari ve adli yaptırım süreçleri işletilecektir.

5. Geri Kazanım Katılım Payının Beyan ve Ödeme Zamanı

2872 sayılı Kanun'un ek 11. maddesi gereği, kazanım katılım payına ilişkin beyannamenin, ürünün piyasaya sürüldüğü tarihi izleyen ayın onbeşine kadar beyan edilmesi, hesaplanan pay tutarının ise beyanı izleyen ikinci ayın son gününe kadar ödenmesi gerekmektedir.

Buna göre Ocak 2019 ayına ilişkin beyannamenin 15 Şubat 2019 tarihine kadar verilmesi, hesaplanan pay tutarının da 30 Nisan 2019'a kadar yapılması gerekmektedir.

İlgili Tebliğ metnine ve eki listeye aşağıdaki bağlantılar yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- **Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar**
- **Ücretlendirmeye Tabi Olan Plastik Poşetlerin Beyanlarının Verilmesi ile ilgili kılavuz**
- **Ücretlendirmeye Tabi Olan Plastik Poşetlerin Beyanlarının Verilmesi ile ilgili kılavuz (İnteraktif vergi dairesi ile giriş)**